

Ledena noč na Konjskem sedlu

Sneg, pogosto močan veter, nižje temperature, krajši dnevni in zaprte **planinske koče** so tisto, kar zahteva pozimi od obiskovalcev gora odgovorno ravnanje in sprejemanje pravih odločitev na turi

Katja Petrovec

Čeprav zima v dolini še ni pokazala zob, ne v obliki snežnih padavin ne v obliki nizkih temperatur, je vsaj najvišje dele naših gor že pobelil sneg. Na najvišjih nadmorskih višinah je tudi do dva metra snega, njegova struktura je zaradi vetrovnih razmer in temperaturnih nihanj zelo različna, kar pomeni veliko pozornost pri obisku gora pozimi. A ne le sneg in pogosto močan veter, nižje temperature, krajši dnevni in zaprte **planinske koče** so tisto, kar zahteva pozimi od obiskovalcev gora odgovorno ravnanje in sprejemanje pravih odločitev na turi. Še preden se odpravimo od doma, turo natančno načrtujemo, predvsem pa ne preskakujemo stopničk in postopno nabirajmo izkušnje.

667 intervencij in rekordno leto

Precej tega je gotovo manjkalo tujcu, ki se je konec novembra, ko so bile naše gore že lepo zasnežene, odpravil na Konjsko sedlo, ki leži na poti proti Triglavu, in tam prebivakiral noč. Toda neprimerno opremljen in nepripravljen na mrzlo zimsko noč je dobil resne omrzline na nogah in bil močno podhlajen. To je le ena od 667 intervencij gorske reševalne službe v letošnjem letu, ki bo, kot kaže, ponovno rekordno po številu posredovanj. Gore že nekaj časa ne privabljajo planincev samo poleti, temveč tudi pozimi. Med njimi je vse več začetnikov. Toda čeprav je oprema lažje dosegljiva, tudi informacije, pa do varnega in preudarnega zahajanja v gore potrebujemo veliko znanja in izkušenj. »Začetnikom priporočamo, naj se udeležijo ustreznih tečajev kompetentnih oseb in gredo v hribe zgolj s primerno usposobljenimi vodniki. Ključna je odgovornost vsakega posameznika. Pomembno je postopno pridobivanje izkušenj, na začetku vselej s kvalificiranimi inštruktorji ali vod-

niki, nenehno nadgrajevanje znanja, na koncu pa je treba sprejemati prave odločitve, ki zagotavljajo največjo možno mero varnosti. Nič ni narobe, če se v neki točki odločimo, da ne gre več varno naprej, se obrnemo in vrnemo v dolino. S tem celo izkazujemo večjo stopnjo zrelosti, izkušenosti in osebne odgovornosti,« opozarja generalni sekretar **PZS Damjan Omerzu**. Še dobro se namreč spomnimo letošnje nesreče na Mali Mojstrovki, ko je plaz odnesel skupino pohodnikov, ki so se udeležili tečaja varne hoje pozimi, šlo je torej za komercialno vodeno turo. Dogodek je zgovorno opomnil, kako pomembno je, da posamezniki skrbno poiščejo informacije, preverijo kompetentnost in kvalifikacije izvajalca tečaja, nizka cena tečaja pa naj ne igra odločilne vloge.

Statistika zelo slaba

Brez primerne zimske opreme, cepina, derez in čelade se v visokogorje ne odpravljajmo, prav tako ne brez plazovnega trojčka (žolna, lopata in son-

Brez dobre opreme se v gore ne smemo odpraviti ne poleti ne pozimi. / Foto:

Manca Ogrin (PZS)

da). Pred vsako turo preverimo stanje opreme, snežne razmere na območju, kamor se odpravljamo, in morebitno odprtost **planinskih koč**. Nekatere večje koče v visokogorju so namreč odprte tudi pozimi, predvsem tiste na obljudenih turnosmučarskih območjih. Za hojo pozimi v gorah potrebujemo vso opremo kot v kopnih razmerah, vendar zaradi nizkih temperatur ne smemo pozabiti na dodatna topla

oblačila, dobre zimske planinske čevlje, gamaše za zaščito pred vdorom snega v čevlje, kakovostna oblačila, ki ščitijo pred vetrom, mrazom in vlago ter imajo dobre izolacijske lastnosti. Potrebna je tudi zaščita pred močnim soncem, zaradi zaprtih koč več tople tekočine in hrane, čelna svetilka, telefon s polnimi baterijami, prva pomoč z alufolijo ali veliko črno vrečo za zaščito pred podhladitvijo, ne pozabimo pa niti na zemljevid.

»Razmere v gorah so pozimi še bolj nepredvidljive kot poleti. Skladno s tem moramo svoj korak prilagoditi snežnim razmeram in tudi sprejeti odločitev, kdaj je čas, da si nadujemo dereze in palice v rokah zamenja cepin. To moramo narediti na varnem mestu, preden cepin in dereze zares potrebujemo. Upoštevati moramo, da gibanje v snegu terja več energije. Pri vzponu in spustu pa nas lahko na isti turi pričaka veliko različnih podlag, od globokega snega do vmesnih kamnitih spihanih predelov in ledene podlage,« je povedal Damjan Omerzu.

Vso opremo in tehnične pripomočke je treba znati uporabljati, kot tudi oceniti razmere na terenu in brati plazovne napovedi, da ne pride do plazu. Kajti če pride, je prvih 15 minut ključnih, da ponesrečenega najdemo in izkopljemo, po tem času se namreč krivulja preživetja hitro obrne navzdol.

»Teorija je jasna, v realnosti pa statistika zelo slaba. Vsakdo, ki se pozimi znajde v gorah, bi moral obvladati dvosmerni test plazovnih žoln, iskanje zasutega s plazovno žolno in odkopavanje zasutega,« je izpostavil tudi strokovni sodelavec **PZS** in gorski reševalec **Matjaž Šerkezi**, ki turnim smučarjem svetuje še uporabo plazovnega nahrbtnika, ki nas v primeru plazu zadrži na plazovini in nam zaščiti glavo. »Toda to nikakor ne sme biti razlog za dodatno tveganje,« je poudaril. ■

Vso opremo in tehnične pripomočke je treba znati uporabljati, kot tudi oceniti razmere na terenu in brati plazovne napovedi, da ne pride do plazu. / Foto: Manca Ogrin (PZS)